

E beszélgetések során új kifejezésekkel ismerkedtek meg, bővült szókincsük, de megismertek az állatokkal kapcsolatos néhány közmondást, amelynek értelmét minden magyar nyelvű magyarázat nélkül, franciául magyarázva, mimika, gesztusok segítségével megértettek. Élvezetesebbek voltak azok az órák is, amikor a tanárnő Franciaországról beszélt. Bemutatta lakóhelyét, beszélt a francia iskolákról, az ünnepek kapcsán a szokásokról – ezt a gyerekek mindig nagyon élvezték. Ők is kérdeztek mindent, ami csak eszükbe jutott: felment-e már az Eiffel-toronyba, ismeri-e Alain Delont, milyen kocsija van stb.? A kialakult jó kapcsolatot bizonyítja, hogy Karácsonykor egy kis ünnepség után a gyerekek maguk készítette ajándékokkal (a betlehemi jelenet) lepték meg a tanárnőt. De könnyeket csalt a szemébe az is, amikor 7. osztályosok az énekórán a frissen tanult Marcellais-t elénekelték a tiszteletére.

De a gyerekek is meghatódtak, amikor a téli szünetről visszatérve mindenki egy Eiffel-tornyos kulcstartót kapott ajándékba. Ha néha, valami oknál fogva nincs jelen a tanárnő a megszokott órán, a gyerekek nagyon csalódottak.

A francia tanárnővel azonban nemcsak az iskolában találkozunk. Igyekszünk őt bevonni a város kulturális életébe. Segítjük a kikapcsolódásban is. Kiállításokra, koncertekre, baráti összejövetelekre, iskolai kirándulásokra hívjuk. Igyekeztünk azt elérni – és úgy érezzük, sikerült is –, hogy ne érezze magát elveszítettnek egy idegen városban, és ha netán gondja, nehézsége van, tudja, hogy hozzánk nyugodtan fordulhat. Segítettünk a vásárlásoknál a termékek megismerésében, ajánlottunk éttermet, amelynek az étlapját lefordítottuk, segítettünk az elromlott ajtózárra megjavításában. Ezeket a hétköznapi, apró dolgokat is nagyon fontosnak tartjuk. A nagyobb és a jelentéktelenebb elemek együtt segíthetnek abban, hogy vendégünk itt otthon legyen.

Összegezve a tapasztalatokat elmondhatjuk, hogy az eddig eltelt öt hónap minden szempontból nagyon hasznos volt mind nekünk, mind a gyerekeknek. A szakmai, nyelvi segítségen kívül barátság is szövődött köztünk, amely nem fog véget érni a tanévvel.

Jó lenne, ha a jövőben is lehetne alkalmunk ezen a módon kedvet ébreszteni, illetve hatékonyabbá tenni a francia nyelv tanulását.

HEGEDÜSNÉ NAGY MAGDOLNA

„Így látja ő...”

Azzal az elhatározással és óhajjal jöttem Magyarországra, hogy tanítsak, de éppen olyan erős vágyat érzek arra, hogy tanuljak magam is. Ez teszi lehetővé az eszmecserét, melynek alapja a kölcsönösség. Mivel az igazi találkozás sajátosságai a kíváncsiság, a nyitottság, ez Berettyóújfaluban megvan. Kialakult az értékes és kölcsönösen gazdagító együttműködés, amelyet semmilyen keret, semmilyen meghatározás nem korlátozhat. Ebben a szellemben működünk együtt. Következésképpen munkánkban a „miértet” kell előtérbe helyezni: a „hogyan”, vagyis a módszer ezt magától követi. Nincs recept sem a pedagógiai eljárásokra, sem a sikerre.

A tanulók számára is igen fontos, hogy a magyar és francia tanárok jó egyetértésben, emberi kapcsolatban dolgozzanak. Ez az eredményes munka alapja. Bármilyen szintű is ez az együttműködés, szükség van az állandó kapcsolattartásra. Ezt a gimnáziumban megkönnyíti az a tény, hogy rendelkezésünkre áll egy nyelvi szertár-dolgozószoba, ahol meg tudjuk beszélni a munkával kapcsolatos témákat, és a tanulókkal egyénileg is lehet foglalkozni.

Kolléganőim igen gyorsan megteremtették és elmélyítették az együttműködést. A munka napi megszervezése szinte magától ment. Állandó eszmecserék, a közösen felhasz-

nált szemléltető anyagok, a tennivalók pontosítása teszi folyamatossá az együttműködést. Igazi csapatmunka zajlik.

Meg kell állapítanom, hogy a hetekre előre eltervezett programszerű munka nem vált be. Egszerűen azért, mert ez túl merev volt és beszűkítette a tanulók ismeretszerzését. Másként kellett tehát közeledni, mint gondoltam: sokkal hajlékonyabban, bizonyos nézőpontokhoz állandóan igazítva a munka menetét. Kiegészítő és kiegészítő tevékenységet kellett folytatni.

Számomra az első pedagógiai szabály, hogy elfogadtassuk magunkat a közönségünkkel, és alkalmazkodjunk hozzájuk. Ha ezt így megalapozzuk, a tanulók nyelvi tudásszintjétől függetlenül lehetővé válik az eszmecsere, mivel a tanár nyitott és feltétlenül rendelkezésre áll.

Kezdetől világos volt, hogy a tanulók egyáltalán nem azt várják az anyanyelvi francia tanártól, hogy a magyar nyelv tanárjuk munkaformáit reprodukálja, vagy utánozza. Ők nyitást vártak, másfajta ismereteket, igen nagy kíváncsiságuk kielégítését. Várakozásuk főként azokra a témákra irányult, melyek civilizációs jellegűek: a történelem, a konyhaművészet és sok más. Olyan ismeretekre vágytak, melyeket az idegen nyelvek tanulása során műveltségük gazdagítása céljából is érdemes bővíteni: a földrajz, az irodalmi szövegek olvasása eredeti nyelven. Segítette a munkát a tanulók gyors megismerése.

Minden tanulóban kialakul, él valamilyen kép a tanult idegen nyelvet beszélőkről, hazájukról. Ezt a képet a tanulók kíváncsisága által tovább kell gazdagítani újabb felfedezések felé, ezt be kell építeni pedagógiai tevékenységünkbe.

A nyelvi szerkezetek elsajátíttatása milyen munkás és nehéz! Ez a tevékenység nem teszi lehetővé, hogy a tanár a sokoldalú elvárásoknak eleget tegyen, és a kíváncsiságot kielégítse. Ez utóbbi tehát az anyanyelvi kolléga szerepköre, aki hordozója és tanúja, előadója mindezeknek a témáknak és kérdéseknek. Már pusztán jelenlétével irányítja, finomítja, elmélyíti a kérdéseket és témákat. Még ennél is jobb, ha maga inspirálja a kérdést. Ettől kezdve az eszmecsere, mondhatni, természetszerűen jött létre.

Az első félév inkább szóbeli munkaformából épült fel, míg a másodikban áttértünk egy szervezett írásbeli tevékenységre. Albumot készítünk Magyarországról, és szűkebb hazánkról, Biharról és városunkról: a tanulók gyűjtik az anyagot (könyvtárban, helyszíneken), elkészítik a francia nyelvű fogalmazványt, amit kijavít az anyanyelvi tanár. A magyar tanárral is megbeszéljük, milyen szemléltető anyagot lehetne hozzá használni: fénymásolt térképek, rajzok, ábrák, eredeti fényképek, prospektusok, képeslapok stb. Majd a tanuló leírja a kész szöveget és díszíti, illusztrálja. Az album egyik példányát a testvériskolának, a franciaországi Chambéry város Monge Gimnáziumának adjuk csereutazásunk alkalmával. Másik példány a iskolában marad alapdokumentumnak a hazánkat bemutató témákhoz.

Azon túl, hogy igen gyorsan beilleszkedtem az iskolák életébe, részt vettem különböző iskolai programokon és ünnepeken: október 23-ai városi megemlékezésen, a szalagavatón, Budapesten és környékén tanulmányi kiránduláson voltunk, és egy szakmai napot töltöttünk a Francia Intézetben. Színházi előadást láttunk Debrecenben Alliance Française rendezésében (Maupassant novelláiból). Operát is láthattam igen jó előadásban (Manon Lescaut) közösen a kollégium tanulóival, köztük francia tanítványokkal. Mindezek a szorosan vett iskolai munkán túli közös programok bővítették az együttműködés lehetőségét. A tanulókkal kialakult a mind szorosabb emberi kapcsolat és a velük foglalkozó nyelvtanárok teljes szakmai és emberi egyetértésének képe.

Alapvető igény kell legyen az a vágy és akarat, hogy mozgalmas, életteli legyen a munka, hogy megosszuk tapasztalatainkat és tudásunkat másokkal. A Magyarországon végzett pedagógiai tevékenység teljesen szemlélteti ezt az igényt. Ezt nem lehet kielégíteni másként, csak a legteljesebb együttműködéssel, mivel ugyanazokkal a tanulókkal foglalkozunk. A pedagógusoknak különbözőzniük kell és egymást kiegészíteni. Ha ez a megtalált egyensúly jellemzi mindegyikünk magatartását, akkor a munka párhuzamosan folyik! Ez így gazdagítja a tanulót. És ugye éppen ez az értelme és végső célja a vendégtanárok működésének?!

MICHÈLE HAMEDÍ